DICTIONARUL LIMBII LITERARE CROATE KAJKAVIANE

miercuri, 24 februarie 2021

Înc din luna decembrie a anului trecut, cei interesa i pot g si pe internet Dic ionarul limbii literare croate kajkaviane.

Este vorba despre un proiect amplu, la care Institutul de Limb i Lingvistic Croat lucreaz înc din anii ‘70 ai secolului trecut. Dic ionarul prelucreaz lexicografic tezaurul lingvistic al limbii literare croate kajkaviane din seco-lul al XVI-lea pân la jum tatea secolului al XIX-lea, cuprinzând inclusiv lucr ri ale literaturii dialectale kajkaviane pân la jum tatea secolului XX.

Având în vedere c în Dic ionarul de limb croat sau sârb (1880-1976) al Academiei nu au fost incluse i opere în dialectul kajkavian, s-a decis realizarea unui dic ionar al limbii kajkaviane croate de sine st t tor. Nu este pentru prima dat când dialectul kajkavian este l sat la o parte i complet omis. Lucrul acesta este remarcat de c tre academicieni, i astfel, Comitetul Lexicografic al Academiei Iugoslave de Arte i ^tiin e decide, înc din anul 1936, ca dic ionarul dialectului kajkavian s fie publicat ca o lucrare separat . La propunerea membrilor Academiei, Miroslav Krleža i Antun Augustin i , lucrarea a fost încredin at ulterior Institutului de Limb (predecesorul Institutului de Limb i Lingvistic Croat). Studiile preliminare pentru realizarea dic ionarului încep în anul 1936, iar dic ionarul este conceput metodologic i lexicografic în întregime la Institutul de Limb , sub conducerea academicianului Božidar Finka i a asocia ilor s i.

Acest dic ionar al Institutului corecteaz vechea nedreptate fa de dialectul kajkavian, care, datorit vorbitorilor s i actuali, dar i scriitorilor care continu s creeze folosind versiuni mai moderne ale dialectului (poe i precum Ernest Fišer, Božica Jeluši , dar i tot mai mult prozatori precum Kristian Novak, Marko Gregur, Božica Brkan, Borivoj Radakovi) nu numai c nu se mai afl pe calea dispari iei, dar se i dezvolt din ce în ce mai puternic.

Pân în prezent, Institutul de Limb i Lingvistic Croat , în parteneriat cu Academia Croat de tiin e i Arte, a publicat paispreze volume ale dic ionarului. Trei volume alc tuiesc o singur carte, iar din 1986 i pân în 2017, au fost publicate cinci c r i. De publicarea acestora s-au ocupat editori de renume precum Božidar Finka, Radoslav Kati i i actualul editor Mira Menac-Mihali .

Începând cu aceast iarn , dic ionarul este disponibil i online. Potrivit directorului Institutului, Željko Jozi , dic ionarul nu a fost finalizat înc , dar este în lucru, ins conducerea Institutului a decis s -l ofere publicului pentru a fi consultat. Dic ionarul este publicat pe internet cu ocazia împlinirii a 350 de ani de la publicarea primului dic ionar kajkavian de c tre Juraj Habdeli „Dic ionar sau cuvinte slavone” din 1670 i 280 de ani de la cel mai mare dic ionar kajkavian al lui Ivan Belostenac „Gazophylacium” din 1740.

În ultimele decenii, la Dic ionar au lucrat numero i exper i, iar în prezent conduc torul proiectului este Željka Brlobaš, al turi de Martina Horvat, Maja Znika Marion, Nada Vajs Vinja i Vesna Ze evi , dar i al i exper i i asocia i. Printre sursele lor pentru realizarea dic ionarului se afl dic ionarele istorice ale limbii literare croate kajkaviane i anume Dic ionarul lui Habdeli , Belostenac, Sušnik-Jambreši ev, Pata i , gramatica limbii literare croate kajkaviane, documente istorice, texte religioase i tiin ifice, coresponden e, reclame, texte ale unor profesii precum medicina, medicina veterinar , matematic , dar i lucr ri jurnalistice i literare pân la „Balada lui Petrica Kerempuh” de Miroslav Krleža care este în sine o institu ie a kajkavianului croat, dar i „Popevka” de Nikola Pavi sau „V tihem lugu” de Jože Kirin.

Lina Tincul